

Planificació cultural i territoris creatius

**II Jornades Ciutats Creatives
Barcelona 27/11/09**

**Santi Martínez i Illa
Oriol Picas i Riera**

- ▶ Planificació territorial i cultura
 - ▶ Pla d'equipaments Culturals de Catalunya (PECCat)
-

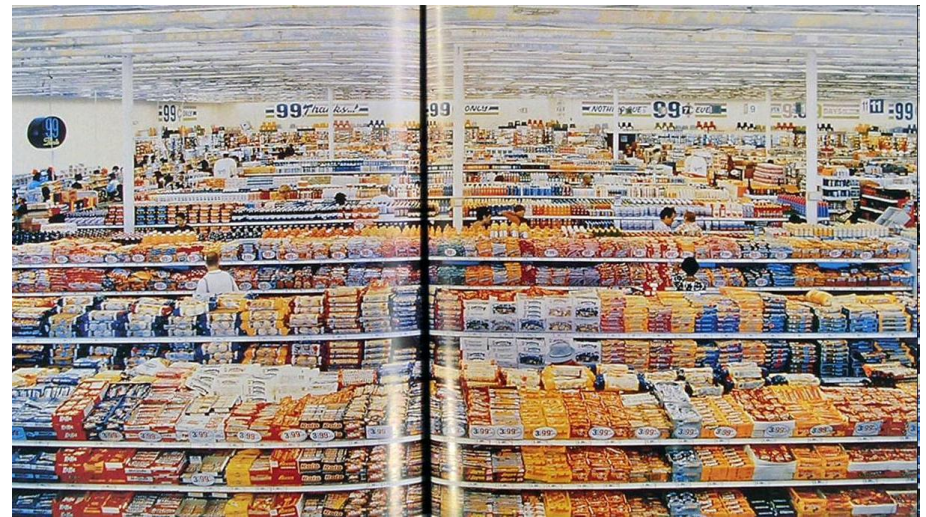
Planificar un futur incert

- La planificació territorial en sentit convencional manté la seva vigència?
 - Els esquemes globals de planificació territorial serien més propis d'un context *fordista*, i poc o gens adaptats al context d'alta modernitat postfordista.
 - Aquest context demandaria esquemes de planificació més flexibles, de tipus planificació estratègica que s'adaptarien millor als escenaris canviants actuals.
 - Quan no directament s'aposta per la microplanificació, la successió de projectes concrets i les mirades transversals per sobre les sectorials.
- Malgrat aquestes dificultats, es manté vigent la necessitat de comptar amb esquemes de mínims, adaptables i que permetin encavir la variabilitat estructural.
- Si aquests esquemes no existeixen, s'han d'establir.

Planificació i *cultural*: un oximoron?

- ▶ La cultura (la creativitat) es resisteix a la planificació

- ▶ Planificar=
 - *Quadricular*
 - *Estandarditzar*
 - *Igualar*
 - *Seriar*

Planificació i *cultural*

- ▶ Una necessitat
 - *Objectivar*
 - *Racionalitzar*
- ▶ Una demanda persistent del sector cultural

Plataforma cultura i administració local (1998-2000)

Establecer un acuerdo sobre mapas e infraestructuras culturales pendientes, clarificar la financiación del funcionamiento de los equipamientos culturales existentes, dotar de salas de exposiciones, centros de arte, teatros, auditorios, y salas de exhibición de teatro profesional los municipios a partir de un umbral en número de habitantes

Llibre blanc de la cultura 1999

Garantizar una política cultural para el conjunto de de ciudadanos significa garantizar la accesibilidad a un sistema de recursos a todas las personas que viven en Cataluña, sin que el mero hecho de vivir en un sitio u otro suponga un riesgo de acceso menor

Equilibrio territorial. Una visión del país en red, que sin desaprovechar los beneficios de la capitalidad de Barcelona y del alto nivel de su oferta cultural, sea capaz de generar múltiples capitalidades sectoriales, y una oferta territorial equilibrada...Aprobar y ejecutar el Plan de Infraestructuras Culturales de Cataluña como herramienta integrada que oriente las inversiones culturales del Gobierno y el sistema de concertación". "Concluir la red básica municipal de equipamientos culturales

Planificació cultural de mínims (òptims)

Partint de les constatacions precedents, el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECCat) respon a:

Necessitat de disposar d'esquemes directors bàsics per evitar...

Proliferació d'equipaments amb viabilitat més que incerta.

Capricis poc justificats des d'un punt de vista de servei públic.

Luxes asiàtics que absorbeixen recursos escassos per definició

Però també evita:

Caure en esquematismes, rigideses estructurals i aritmètiques simples.

Per la qual cosa proposa:

Habilitar dispositius que permetin modular i flexibilitzar els esquemes bàsics, decidits en un context de governança entre els actors implicats.

Plantejament bàsic del PECCat

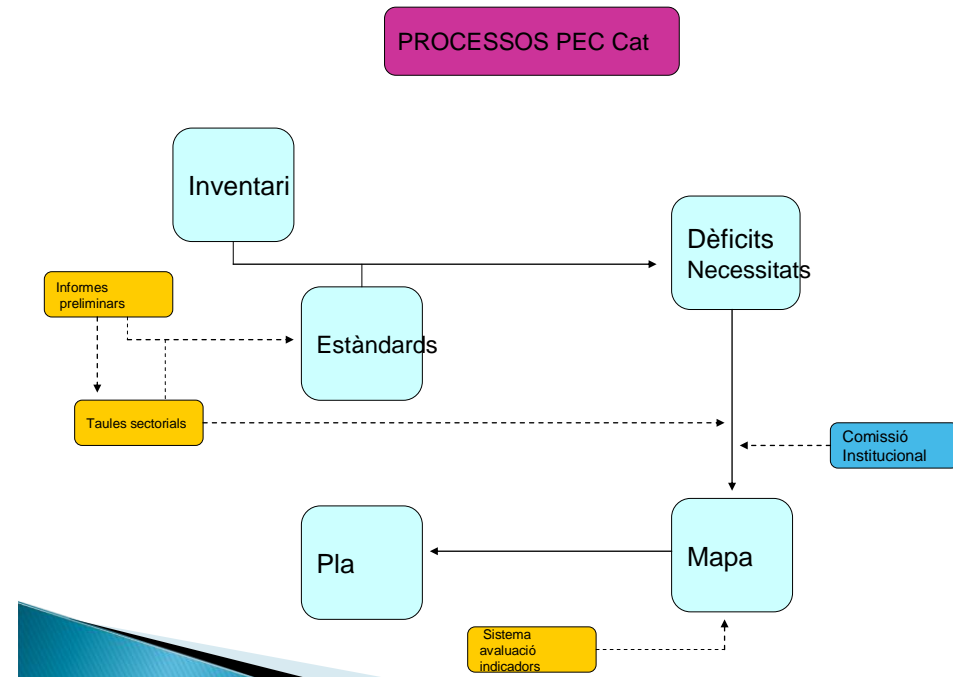
- El Pla pretén integrar –i actualitzar si s'escau- els instruments legals **d'ordenació i planificació** que estan vigents (lleis de biblioteques i arxius) i establir les noves directrius per als sectors que no compten amb cap marc de regulació.
- Però més enllà de la visió sectorial, aquest Pla contempla per primera vegada en una **visió de conjunt** i des d'una mirada territorial, la totalitat d'equipaments culturals -i de les activitats que acullen- considerats essencials per al benestar i gaudi de la ciutadania.
- **El DCMC és el promotor** però aquest pla **vincula de forma explícita l'administració local** en tant que agent prioritari d'actuació en la promoció d'equipaments i serveis culturals a la ciutadania. Per aquest motiu, s'ha assolit un **acord institucional per incorporar les institucions locals** en el desplegament del Pla.

Objectius del PECCat

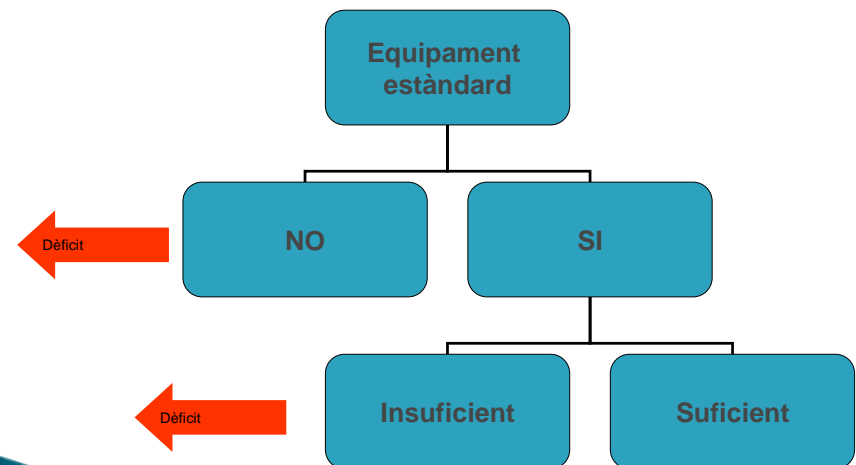
- Dotar les infraestructures que permetin garantir la **igualtat d'oportunitats en l'accés a la cultura**, i minimitzin les barreres que limiten aquest accés.
- Assolir una **distribució territorial equilibrada** dels equipaments, de forma que la distància de desplaçament i la mobilitat associada no actuïn com a factors dissuasoris per a la població.
- Contribuir a l'**equilibri territorial** del país mitjançant la implantació d'aquests equipaments i actuar com a factor de desenvolupament cultural, econòmic i de cohesió social.
- Avançar cap a una **modelització d'equipaments** que permeti garantir elevats estàndards de qualitat i optimitzar l'adequació de les instal·lacions i recursos per donar resposta a les concepcions més actuals de la cultura i les seves pràctiques.
- Augmentar la **utilitat social i econòmica dels equipaments** culturals públics, afavorint la seva adaptació a les necessitats i demandes d'una societat del segle XXI.

Esquema bàsic PECCat

- Diagnosi Situació actual:
Què tenim?
 - **Cens-Inventari**
- Estimació de necessitats:
Què necessitem
 - **Estàndards**
- Determinació de dèficits:
Que ens falta
 - **Mapa d'Equipaments**
- Pla d'actuació: Com ho assolirem
 - **Pla d'equipaments**

Determinació de dèficits

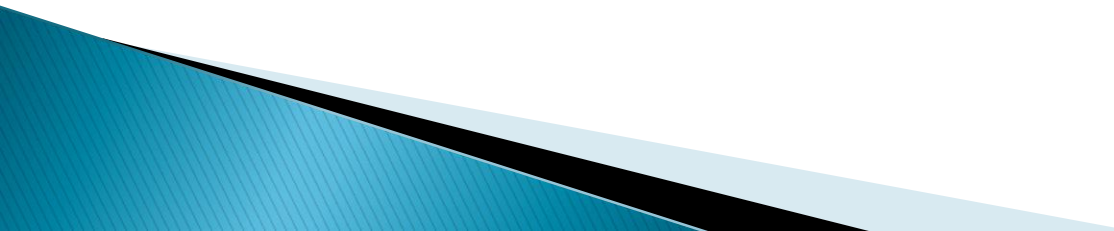

Tipologies d'equipaments al PECCat

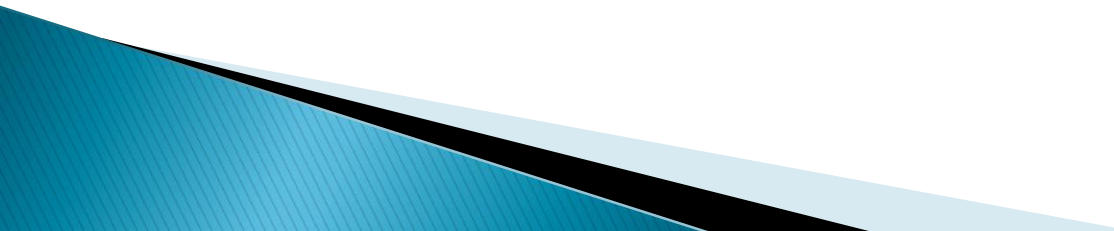
- S'estableixen tres xarxes d'equipaments
 - Equipaments bàsics
 - Àmbit d'actuació preferent del Pla
 - Titularitat pública municipal
 - Equipaments d'àmbit nacional
 - No es contemplen dins les actuacions del Pla, però formen part dels sistemes d'equipaments.
 - Titularitat pública amb participació de diverses administracions
 - Exemples: TNC, Auditori, Liceu, etc.
 - Equipaments d'àmbit territorial
 - Funció territorial estructurant
 - Exemples: Centres Arts Escèniques (CAER, CAET, El Canal), Centres d'arts visuals (Panera, Bòlit), etc.

ESQUEMA DIRECTOR TERRITORIAL

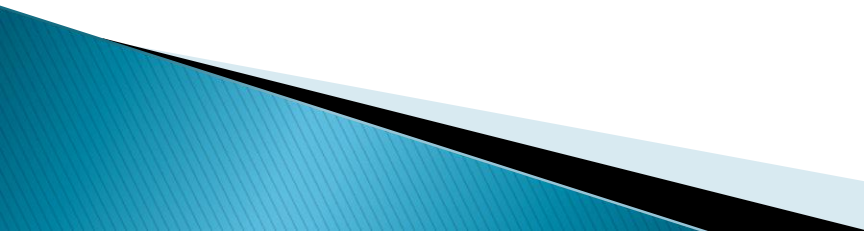
Pla menys 3.000		Municipis per nombre d'habitants		PEC Cat AVANÇAT 30.000-50.000 habitants	
Nombre de municipis: 673				Nombre de municipis: 42	
Població referència: 529.736				Població referència: 871.837	
Actuacions: -Adequació Pavelló Esportiu -Biblio@ccés i Bibliobús -Centre Cultural Polivalent Comunitari				Actuacions: -Arxiu Municipal (AM) -Biblioteca Central Urbana-sistema Local (BCU-SL) -Centre Cultural Polivalent (CCP3) -Espai Escenomusical (E2) -Espai d'arts visuals (AV1)	
PEC Cat MÍNIM 3.000-5.000 habitants				PEC Cat EXHAUSTIU Més de 50.000 habitants	
Nombre de municipis: 70				Nombre de municipis: 23	
Població referència: 260.313		Població referència: 3.958.997			
Actuacions: -Biblioteca filial -Centre Cultural Polivalent Bàsic (CAP Cultural)		Actuacions: -Arxiu Municipal (AL) -Biblioteca Central Urbana (BCU SL) -Centre Cultural Polivalent (CCP3) -Espai Escenomusical (E3) -Espai d'arts visuals (AV2)			
PEC Cat BàSIC 5.000-10.000 habitants	PEC Cat MITJÀ 10.000-15.000 habitants	PEC Cat AVANÇAT 15.000-30.000 habitants			
Nombre de municipis: 84	Nombre de municipis: 36	Nombre de municipis: 18			
Població referència: 580.588	Població referència: 439.021	Població referència: 667.216			
Actuacions: -Arxiu Municipal (AMc) -Biblioteca Local (BL) -Centre Cultural Polivalent (CCP1) -Espai Escenomusical (E1) -Espai d'arts visuals (Avp)	Actuacions: -Arxiu Municipal (AM2) -Biblioteca Local (BL) -Centre Cultural Polivalent (CCP1) -Espai Escenomusical (E1) -Espai d'arts visuals (AVp)	Actuacions: -Arxiu Municipal (AM) -Biblioteca Local (BL) -Centre Cultural Polivalent (CCP2) -Espai Escenomusical (E2) -Espai d'arts visuals (AV1)			

- ▶ Planificació i territoris creatius
 - ▶ Equipaments per a la creació
-

PECCat i territoris creatius (I)

- ▶ El pla vol evitar lesionar la iniciativa local
 - ▶ El pla no pretén “igualar a la baixa”
 - ▶ El pla proposa introduir racionalitat allà on la manca de criteri o el simple caprici pugui comprometre l'esforç inversor públic.
 - ▶ No pressuposa creació d'equipaments de forma automàtica i indiscriminada
 - ▶ La iniciativa correspon sempre als governs locals mitjançant projectes amb escenaris de viabilitat
 - ▶ No es podran acompanyar actuacions que condueixen a la implantació de continents buits de contingut
-

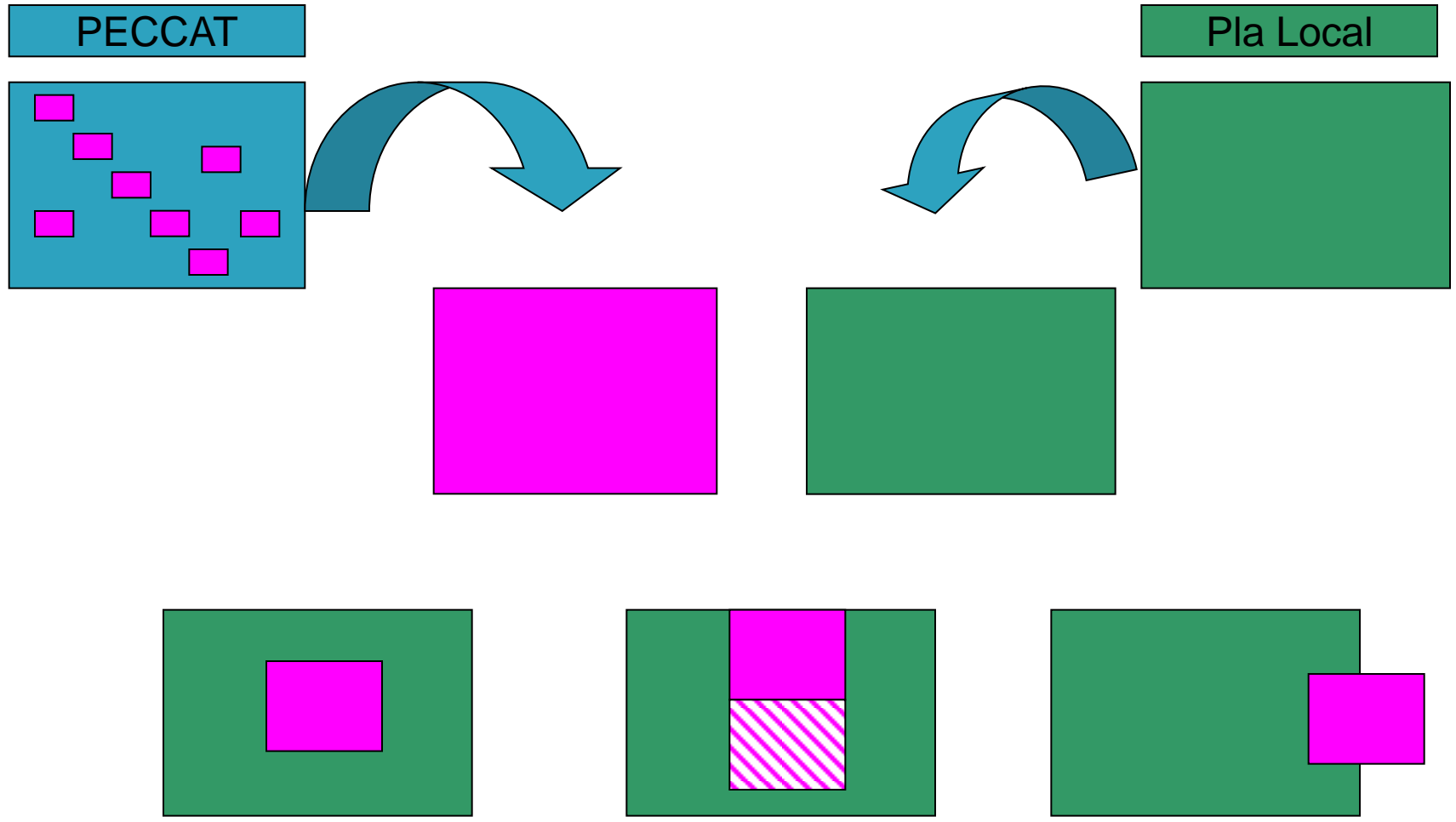
PECCat i territoris creatius (II)

- ▶ S'estableixen orientacions per fer front a les oportunitats i els reptes de la digitalització i l'eclosió dels formats audiovisuals.
 - ▶ No es tanquen les portes a la innovació reconeixent els “equipaments de nova generació” que podran acollir propostes que transcendeixin els formats convencionals.
 - ▶ Espais compactats que afavoreixen la hibridació i multiplicitat d'usos.
 - ▶ S'atorga un paper essencial als Plans locals com a via d'encaix entre l'esquema director i les potencialitats locals.
-

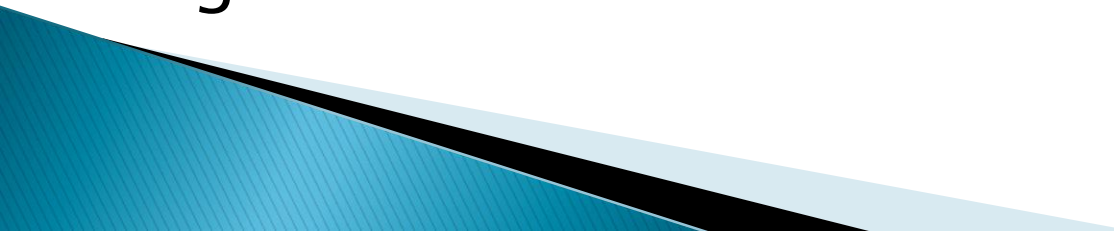
Els Plans locals d'equipaments culturals (PLEC)

- ▶ Aspecte determinant del PECCat
- ▶ Complementa el procés de planificació realitzat amb metodologia sistèmica (top-down) amb el contrast empíric amb la realitat local (bottom-up).
- ▶ Funcions
 - Homologar les assignacions que el PECCat atribueix als municipis.
 - Concretar equipaments possibles però no assignats
 - Plantejar altres dotacions justificades per les especificitats locals

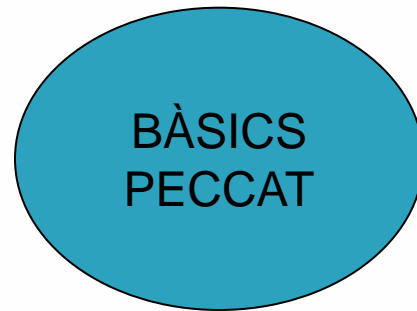
Els Plans locals d'equipaments culturals (II)

Fàbriques de creació

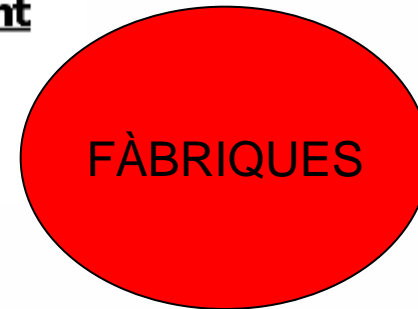
- ▶ Element de debat en el procés de definició del Pla, i en les aproximacions a les realitats locals.
 - ▶ No s'inclouen dins l'esquema d'equipaments bàsics sinó com a projectes emergents dins els Plans Locals
 - ▶ Desborden el concepte de servei cultural bàsic ja que comporten sovint una dimensió ocupacional, econòmica i empresarial, i per tant han de comptar amb els referents locals en aquests àmbits en la seva concepció i gestió.
-

El model de les "4E"

Enlightenment

- Insight
- Knowledge
- Education
- Reflection

Empowerment

- Identity
- Inclusion
- Cohesion
- Diversity

Cultural Policies of Cities

Economic Impact

- Image
- Tourism
- Recruitment
- Job-creation

Entertainment

- Leisure
- Play
- Fun
- Recreation

Biblioteca

Teatre

Centre
Cívic

Museus

Arxius

Centre
d'Art

Illa onada de desafectacions

- ▶ Risc d'inflació de “fàbriques per a artistes”.
- ▶ Gran nombre d'espais industrials i de serveis desafectats de la seva funció original.
- ▶ Espais de grans dimensions
- ▶ “*Un municipi, una fàbrica*”.
 - Naus industrials
 - Magatzems
 - Escorxadors i farineres

Km2 de fàbriques...

Edita Visualitza Historial Adreces d'interès Eines Ajuda

http://www.google.cat/#hl=ca&source=hp&q=matadero&btnG=Cerca+amb+Google&lr=&aq=f&oq=matadero

Yahoo! Search

és visitades Primers passos Darreres notícies E-Cultura Google Google Maps

AVG matadero Buscar Protecció total Informació de AVG Obtenga más

imatges Llibres Traductor Blocs Directori Gmail més Configuració de cerca

Google Cerca Cerca avançada

Cerca al Web Cerca pàgines en català

Web Resultats 1 - 10 d'aproximadament 545.000 per a **matadero**. (0,18 segons)

matadero madrid :: Centro creativo contemporáneo del Ayuntamiento ... - [Tradueix aquesta pàgina]
matadero madrid, centro creativo contemporáneo del ayuntamiento de madrid.
www.mataderomadrid.com/ - Còpia en memòria - Semblants

Actividades	Convocatorias
Cómo llegar	Contacto
Naves del Español	Situación
La casa de Bernarda Alba	Presentación

[Més resultats des de mataderomadrid.com »](#)

matadero madrid :: actividades - [Tradueix aquesta pàgina]
n laberinto tejido entre columna y columna, con la técnica que usan las arañas. En ejemplo
el Arte Povera personalizada para **Matadero** Madrid. ...
www.mataderomadrid.com/actividades.html - Còpia en memòria - Semblants

Matadero - Wikipedia, la enciclopedia libre - [Tradueix aquesta pàgina]
n **matadero** es una instalación industrial estatal o privada en la cual se sacrifican animales
e granja para su posterior procesamiento (despostado), ...
s.wikipedia.org/wiki/Matadero - Còpia en memòria - Semblants

[El matadero](#) - Wikipedia, la enciclopedia libre - [Tradueix aquesta pàgina]
El **matadero** es un texto literario romántico escrito por el autor argentino Esteban Echeverría
entre 1838 y 1840 y es considerado el primer cuento realista ...
es.wikipedia.org/wiki/El_matadero - Còpia en memòria - Semblants

[Mostra més resultats de es.wikipedia.org](#)

Edita Visualitza Història Adreces d'interès Eines Ajuda

http://www.google.cat/#hl=ca&source=hp&q=escorxador&lr=&aq=0&oq=escorxad&fp=43603b3a1ba61f8c

Yahoo! Search

és visitades Primers passos Darreres notícies E-Cultura Google Google Maps

AVG escorxador Buscar Protecció total Informació de AVG Obtenga más

Imatges Llibres Traductor Blocs Directori Gmail més Configuració de cerca

Google escorxador Cerca Cerca avançada

Cerca al Web Cerca pàgines en català

Web Resultats 1 - 10 d'aproximadament 233.000 per a **escorxador**. (0,21 segons)

L'Escorxador - [Tradueix aquesta pàgina]
os cursos y talleres del CCCE **L'Escorxador** se encuentran al final del folleto. Podéis verlos
inchando en cualquiera de las dos programaciones (en ...
[escorxador.wordpress.com/](#) - [Còpia en memòria](#) - [Semblants](#)

[Qui som? / ¿Quiénes somos? « L'Escorxador](#) - [Tradueix aquesta pàgina]
CCCE **L'ESCORXADOR**. CURTIDORS, 23. 03203 ELX – ALACANT. TEL. 966 658 230. FAX
966 658 231. info@centrelescorxador.com ...
[escorxador.wordpress.com/lescorxador/](#) - [Còpia en memòria](#) - [Semblants](#)

L'Escorxador
opyright 2007, www.lescorxador.cat. Disseny: Sendra&Enrich. Contacte:
sendraenrich@sendraenrich.com.
www.lescorxador.cat/ - [Còpia en memòria](#) - [Semblants](#)

Cafè del Teatre Escorxador de Lleida
rogramació i arxiu de les actuacions musicals i concerts de jazz, blues o rock.
www.cafedelteatre.com/ - [Còpia en memòria](#) - [Semblants](#)

Cafè del Teatre Escorxador (Lleida)
rogramación y historial de las actuaciones musicales, conciertos, espectáculos, muestras,
xposiciones, etc., que se llevan a cabo en el Cafè del Teatre ...
[cafedelteatre.iespana.es/](http://www.cafedelteatre.iespana.es/) - [Còpia en memòria](#) - [Semblants](#)

Escorxador Avinyó | Matadero de cerdos | jamón | envasados | RAL D ... - [Tradueix aquesta pàgina]
n Avinyó, tenemos como filosofía de empresa un único objetivo: ofrecer productos de calidad.

Google abattoir Cerca Cerca avançada
 Cerca al Web Cerca pàgines en català

Web Resultats 1 - 10 d'aproximadament 629.000 per a **abattoir**. (0,20 segons)

[Slaughterhouse - Wikipedia, the free encyclopedia](#) - [[Tradueix aquesta pàgina](#)]

For the single by X Marks the Pedwalk, see **Abattoir** (song). ... A slaughterhouse, also called
an **abattoir** (from the French verb abatre, "to strike down"), ...
[History](#) - [Design](#) - [Process](#) - [International variations](#)
[www.wikipedia.org/.../Slaughterhouse](#) - [Còpia en memòria](#) - [Semblants](#)

[abattoir - Definition from the Merriam-Webster Online Dictionary](#) - [[Tradueix aquesta pàgina](#)]

Pronunciation: \ˈa-bə-ˈtwâr, -ˈtwôr, -ˈtôr\. Function: noun. Etymology: French, from abattre.
Date: 1820. : slaughterhouse. Bing Learn more about "ABATTOIR" ...
[www.merriam-webster.com/.../ABATTOIR](#) - [Còpia en memòria](#)

[abattoir - definition of abattoir by the Free Online Dictionary ...](#) - [[Tradueix aquesta pàgina](#)]

Something likened to a slaughterhouse: "The hand of God and mankind's self-inflicted blows
seem equally heavy ... giving a strong cumulative impression of ..."
[www.thefreedictionary.com/abattoir](#) - [Còpia en memòria](#) - [Semblants](#)

Resultats d'imatges per a **abattoir** - Informe de les imatges

Resultats de vídeo per a **abattoir**

slaughterhouse

Cerca

Cerca avançada

Cerca al Web Cerca pàgines en català

Web Resultats 1 - 10 d'aproximadament 1.590.000 per a slaughterhouse. (0,18 segons)

slaughterhouse - Wikipedia, the free encyclopedia - [Tradueix aquesta pàgina]

slaughterhouse, also called an abattoir (from the French verb abattre, "to strike down"), or
meating works (New Zealand English), is a facility where ...
History - Design - Process - International variations
en.wikipedia.org/.../Slaughterhouse - Còpia en memòria - Semblants

Slaughterhouse (group) - Wikipedia, the free encyclopedia - [Tradueix aquesta pàgina]

Slaughterhouse is a hip hop supergroup consisting of rappers Crooked I, Joe Budden, Joell
Ortiz and Royce da 5'9". The group formed in late 2008 after ...
en.wikipedia.org/.../Slaughterhouse_(group) - Còpia en memòria - Semblants

Mostra més resultats de en.wikipedia.org

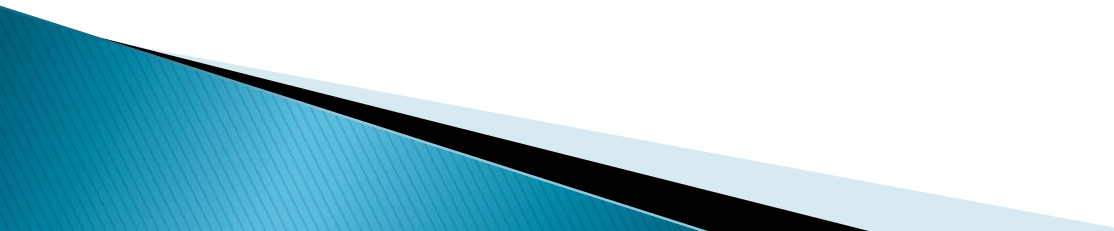
slaughterhouse libreria y cafeteria valencia - [Tradueix aquesta pàgina]

libreria cafeteria presentacion de libros exposiciones edicion experimental comics narrativa
poesia blog libros.
slaughterhouse.es/ - Còpia en memòria

Resultats d'imatges per a slaughterhouse - Informe de les imatges

Fàbriques de creació (II)

- ▶ Mitjançant els Plans locals, identificar i reconèixer les iniciatives locals.
 - ▶ Reconèixer les iniciatives privades sorgides de col·lectius independents.
 - ▶ Avançar cap a la definició de característiques tipològiques i funcionals.
 - ▶ Analitzar la viabilitat d'implantar equipaments a una escala supralocal seguint el model dels Centres d'Arts Escèniques”.
-

Planificació...

Matriu del Sistema d'Equipaments Culturals Públics de Catalunya

		Fins a 3.000 habitants	De 3.000-5.000 habitants	De 5.000-10.000	De 10.000-15.000	De 15.000-30.000	De 30.000-50.000	Més de 50.000	Capital de comarca	Ciutats vegueria-província	Ciutat capçalera	Legislació sectorial	Legislació de dotació mínima	legislació estàndards físics	Normativa paràmetres físics	Convocatòria específica	Subvenció	Conveni	Contracte-programa	Desenvolupament Plans locals	Plans sectorials	Plans territorials	Pressupost específic Equipament	Organigrama especialitzat	Redacció Pla Estratègic
Arxiu Nacional de Catalunya	A5																								
Arxiu Provincial	A4																								
Arxiu Comarcal	A3																								
Arxiu Local 2	A2																								
Arxiu Local 1	A1																								
Arxiu Local Polivalent/Complementari																									
Biblioteca Nacional de Catalunya	B5																								
Biblioteques Provincials	B4																								
Biblioteca Central Comarcal	B3																								
Biblioteca Central Urbana	B2																								
Biblioteca Local	B1																								
Biblioteca Filial																									
Biblioaccés i bibliobús																									
Centrals de biblioteques																									
Teatre Nacional	E5																								
Liceu	E5																								
Teatre Lliure	E5																								
Auditori	E5																								
Palau de la Música	E5																								
Mercat de les Flors	E5																								
Girona	E4																								
Terrassa	E4																								
Reus	E4																								
Complex Gran Format	E3																								
Complex Bàsic	E2																								
Espai Especialitzat	E1																								
Espais complementaris																									
MACBA	AV5																								
MNAC	AV5																								
La Panera	AV4																								
Centre d'Art de Girona	AV3																								
Centre d'Art Bàsic	AV2																								
Espai d'Art Multifuncional	AV1																								
Espai d'Art complementari?																									
Centre Cultura Contemporània Barcelona	CC6																								
Centre Territorial Intermedi	CC4																								
Centre Cultural Ampliat	CC3																								
Centre Cultural Bàsic	CC2																								
Centre Cultural Elemental-CAP cultural	CC1																								
Espais cívics locals																									
Museus																									
Servei d'Atenció als Museus																									

..i territoris creatius

